

Городищенська ЗОШ І – ІІ ступенів

Урок українського читання в 3 класі

Проведений
вчителем початкових класів
Руденко І.Л.

2008 н.р.

Тема: Літературні казки. А.Дімаров „Для чого людині серце?”

Мета: дати первинне уявлення про авторські казки; ознайомити із літературною казкою А.Дімарова „Для чого людині серце?”; вдосконалювати якості читання; розвивати зв'язне мовлення, уяву, мислення, пам'ять; виховувати доброту, здатність співчувати.

Обладнання: аудіо запис А.Вівальді „Пори року”; ілюстрації: зимовий ліс, тварини, Королева Зима, матеріал картинного плану до тексту; роздатковий матеріал – сніжинки, трафарети сердечок.

Тип уроку: комбінований.

Хід уроку

I. Організація учнів до уроку.

II. Мотивація навчальної діяльності через створення ігрової ситуації.

Лунає музика. Вчитель повідомляє, що на уроці учнів чекає прогулянка до зимового лісу. Відкривається перша ілюстрація – дітей зустрічає Королева Зима.

Учитель повідомляє:

- Королева Зима чомусь не вірить, що ми прийшли тільки прогулятися зимовим лісом на уроці читання, і не хоче нас пускати. Доведемо їй, що ми – справжні читачі і не зашкодимо її царству.

III. Читацька розминка.

1. Впізнайте з першого погляду.

Учні читають слова у колонках за всіма можливими напрямками за власним вибором, а потім – за вказівкою вчителя (слова – з тексту, що вивчають).

Слід	людина	заблукала	добре
сніг	сніжинки	заплакала	м'який
мороз	дерево	вийняв	байдужа
холод	чоловік	відійшов	блискучий
вітер	хлопчик	замерзає	поривчастий

2. Завдання для розвитку мовлення.

Дібрати до слів із першого стовпчика слова із четвертого, до слів із другого стовпчика – слова із третього, щоб утворились словосполучення.

IV. Перевірка домашнього завдання.

- Ну, ось ми і в лісі. В цьому році сніг ліг пізно, і Королеві Зимі все здається, що його замало. Давайте влаштуємо для неї снігопад. Кожен,

хто правильно відповідатиме, даруватиме Зимі сніжинку. На моїх сніжинках – загадки.

* Надворі лежить горою, а в хаті потече водою. (Сніг).

* З неба зіронька упала, на долоньці вже розтала. (Сніжинка).

* Прозоре скло на ріку лягло. (Крига).

- А хто з вас знає ще загадки? (Дитина, що загадує загадку, чіпляє на дошку сніжинку.)

- Як ви думаєте, навіщо дорослі вигадували загадки для дітей?

- В народних прислів'ях частенько згадувалось про зиму.

Ось, наприклад:

• Багато снігу – багато хліба.

• Влітку попрацюєш, взимку ситий будеш.

- А які українські прислів'я знаєте ви?

- В народі кажуть: „Літо припасає, зима підбирає”. Що саме?

- Ну от, лише згадали про літо, про запаси, як звірята почули і визирнули із нірок. Он – білка, а там – хто? Зайчик. (Малюнки).

Давайте їх потішимо, нагадаємо про літо, про смачні овочі.

(Виразне читання домашнього завдання – пісня «Ходить гарбуз по городу».)

Викликаються троє учнів. Іншим пропонується послухати, порівняти та оцінити виступи, опинившись у ролі вчителя. Всі учні, що виступали, закріплюють сніжинки.

- Діти, а яким буває сніг в природі?

(Дібрати епітети).

V. Робота над новим текстом.

1. – Ну от, ми щедро засипали ліс снігом. Нехай Зимонька радіє. Настав час нам відпочити.

(Увімкнути музику).

Фізкультхвилинка

Сніжинки спускаються з неба все нижче і нижче,

Замети пухнастого снігу все вище і вище,

Від нас рік старий утікає все тихше і тихше,

А свято зими наближає все ближче, все ближче.

2. Ознайомлення з теоретичними відомостями.

- Сьогодні на уроці ми знову почнемо читати казки. Ви вже знайомилися з українськими народними казками, а тепер ознайомимось з казками авторськими або літературними. Як ви думаєте, чому їх так називають?

- Кожна з цих казок має автора, українського письменника. А он, бачите, в снігу знаходиться купка книжок. Хто це їх загубив? Поглянемо.

(Учитель демонструє учням авторські казки О.Іваненко, І.Франка, В.Нестайка...)Он хто визирає. Може, хазяїн книг? Піду спитаю.

(З'являється малюнок дерев'яного чоловічка.)

- Це мешканець нашого лісу. Він каже, що таких, як він, тут ціле плем'я.

Словникова робота

Плем'я – це велика група людей, що живуть близько один з одним і схожі шкірою, зростом, способом життя. От його плем'я – всі дерев'яні чоловічки. Він каже, що є письменник, що навіть казку про них написав. У них трапилася надзвичайна історія минулого року. А письменник цей – Анатолій Дімаров, і сьогодні ми цю казкову історію почитаємо.

(Учні читають заголовок).

- От і спробуємо зрозуміти, для чого людині серце?

3. Первинне ознайомлення з текстом.

(Твір великий за розміром, тому читається змінно вчителем і учнями.)

4.Бесіда для перевірки первинного сприйняття.

- Чи сподобалася вам казка?

- Який у вас настрій після її читання? Чому?

5. Читацькі вправи за текстом.

1). Читання – ланцюжок (учні читають по одному реченню один за одним відповідно до розташування за партами).

2). Читання – естафета (діти читають уривки із тексту, причому кожен читач сам називає того, хто читатиме після нього).

3). Читання – сніжинка (вчитель кладе сніжинку на парту учня, який буде читати наступним, і бере її тоді, коли учневі потрібно припинити читання).

4). Читання „Ловіть помилку” (вчитель читає текст, припускаючись лексичної помилки, учні плескають у долоні в тому місці, де є помилка і правильно читають слово).

5). Пошукове читання (вчитель читає половину будь-якого речення з тексту, а учень шукає і продовжує читати це речення).

6. Робота над складанням картинного плану.

Завдання: розташувати малюнки у послідовності, що відповідає тексту. Скласти заголовки до малюнків. Це і буде план.

7. Бесіда для поглибленого аналізу тексту.

- Кого зустріли дерев'яні чоловічки у своєму лісі?

- Що найбільше здивувало їх у дитині?
- А чому самі вони не відчували болю, страху чи радості?
- Яке бажання з'явилося у чоловічка?
- Зачитайте, які серця показував йому лікар.
- А яке серце обрав чоловічок?
- Як серце змінило його життя?
- Яка біда трапилася з хлопчиком у лісі?
- Як врятував його чоловічок?
- Як ви думаєте, він знав, що загине?
- Чому ж він не шкодував про своє серце?

8. Заключне слово вчителя. Практична діяльність.

- Як ви думаєте, чи стало б кращим життя чоловічків, коли б у них були серця?

- Тож давайте їм їх подаруємо. А в кожне сердечко вкладемо крапельку тепла від своїх сердець...

(Діти вирізають за трафаретом сердечка і вішають їх навколо дерев'яних чоловічків.)

Цю роботу можна вважати логічним підсумком уроку.

9. Вихід із ігрової ситуації.

(Лунає музика).

- Ну ось, від жару наших сердець потеплішало навіть на душі Королеви Зими, і вона рада, що ми ходили на прогулянку до її лісу.

VI. Домашнє завдання.

- А вдома, діти, ви ще самі почитаете казку А.Дімарова і будете переказувати її.

